

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2089-72/2024. számú ügyben,
rendőrségi panaszeljárás tárgyában.
(előzmény ügy: RI-AJBH-393/2023.)

Érintett szerv: Budapesti Rendőr-főkapitányság XIV. kerületi Rendőrkapitányság

2024.

Az eljárás megindítása

() alatti lakos, a továbbiakban: panaszos) a beadványában előadta, hogy 2023. július 1-jén és 2023. július 2-án – birtokvita miatt – foganatosított rendőri intézkedéseket kifogásolja. Sérelmezi, hogy az intézkedő rendőrök nem tárták fel kellően az ingatlan használatának körülményeit, és nem léptek fel a jogtalanul ott tartózkodókkal szemben.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. §-ának (1) bekezdése f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosa a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszásságok feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogselelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- Ajbt.;
- Rtv.;
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet [a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat];
- A közterületen szolgálatot teljesítő állomány részére a „birtokvita típusú” rendőri intézkedésekre vonatkozó 29000/29609-1/2021.ált. sz. módszertani útmutató [a továbbiakban: Módszertani Útmutató].

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében, felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A rendelkezésre álló információk szerint az alábbi tényállás állapítható meg.

1. 2023. július 1-jén két bejelentés érkezett ugyanazzal az esettel összefüggésben. 7 óra 51 perckor a panaszos által bérbe adott lakás bérlőjének testvére tett bejelentést, miszerint érvényes bérleti szerződés ellenére akarják elküldeni a bérelt lakásban tartózkodó személyeket; majd 7 óra 55 perckor a panaszos tett bejelentést, miszerint a lakásába 4-5 fő migráns ment be, és őt konyhakéssel fenyegették meg. A bejelentések alapján a Rendőrkapitányság állományába szolgálatot teljesítő járőrök () megjelentek a helyszínen és intézkedést kezdeményeztek, amelynek keretében igazoltatták és meghallgatták a panaszost.

A panaszos előadta, hogy a lakást 2023 februárjában adta ki, azonban abban nem szerződéses bérlők tartózkodnak. Az intézkedő rendőrök megállapították, hogy a lakásban tartózkodó személyek nem migránsok, tetteles bántalmazás nem történt, valamint a panaszos által említett konyhakés sem került elő. Az intézkedés során a rendőrök tisztázták, hogy a helyszínen tartózkodó három személy a bérlővel való megállapodás alapján használta az érintett lakást.

2. A panaszos a fenti napon 19 óra 1 perckor ismételt bejelentést tett, miszerint a fenti címen található lakásába betörtek, az elkövetők még mindig a lakásban tartózkodnak. Ekkor a hívójelű rendőri egység ment ki a helyszínre és kezdeményezett intézkedést.

A rendőrségi adatszolgáltatás szerint a járőrök a tényállás tisztázása érdekében igazoltatták és meghallgatták az érintetteket. A panaszos ekkor – eltérően a bejelentése során elmondottaktól – arról számolt be, hogy a lakást bérbbe adta, azonban ott nem a bérlő, hanem számára ismeretlen személyek tartózkodnak. Az intézkedő járőrök meghallgatták az ingatlanban tartózkodó személyeket is, akik úgy nyilatkoztak, hogy a bérlő meghatalmazásával tartózkodnak a lakásban. A rendőrök a feleknek tájékoztatást adtak arról, hogy a bejelentés tárgyát képező probléma polgári peres természetű. A panaszost az intézkedő rendőrök figyelmeztetésben részesítették a valótlan tartalmú bejelentés miatt.

3. A rendelkezésre álló információk szerint 2023. július 2-án 9 óra 39 perckor ismét bejelentést tett a panaszos, miszerint lakásában betörés van folyamatban. A Tevékenység-irányítási Központ utasítására a Rendőrkapitányság állományában szolgálatot teljesítő *R. G. F.* r. főrm. és *R. F.* r. főrm. 10 órakor érkeztek a helyszínre, ahol a panaszos fogadta őket. Az igazoltatást követően a panaszos közölte, hogy korábban bérbbe adta az érintett lakást, azonban a bérlő a bérleti szerződésben foglaltakat megszegte, ezért azt egyoldalúan felbontotta, ám ezt a bérlő nem vette tudomásul. A panaszos hozzátette, hogy a lakásban számára idegenek tartózkodnak és „követelte” az eltávolításukat az ingatlanból. A panaszos az említett bérleti szerződést bemutatni nem tudta.

Az intézkedő rendőrök felvették a kapcsolatot a lakásban tartózkodó személlyel, aki elmondta, hogy ő és élettársa tartózkodnak a lakásban. A rendőri jelentések szerint – szemben a panaszos állításával – a járőrök a lakásban tartózkodó személy személyazonosságát megállapították, valamint az intézkedéskor távollévő élettársának az adatait is ellenőrizték. A rendelkezésre álló információk szerint a lakásban tartózkodó személy bemutatott az intézkedő rendőröknek egy meghatalmazást, amely szerint a bérlő meghatalmazta őt, hogy távollétében a bérlő és panaszos között fennálló jogvitában helyette és nevében teljes jogkörrel járjon el. A meghatalmazás azt is rögzítette, hogy a bérlő a bérleti szerződés felmondását nem fogadja el, mert azt a bérbeadó valótlan és bizonytalan okokra alapozta, ezért a jegyzőnél birtokvédelmet kért. A rendelkezésre álló rendőrségi iratok alapján a lakásban tartózkodó személy azt is elmondta, hogy a bérlő engedélyezte neki, hogy a lakásban tartózkodjon, valamint megkérte, hogy azt tartsa karban.

A rendőrök az ingatlanba nem mentek be, a kommunikáció a bejárati ajtó elé rögzített rácson keresztül történt, amelyet – a lakásban tartózkodó személy elmondása szerint – a tulajdonos szerelt fel, hogy megnehezítse az ingatlanba történő bejutást és ahhoz az ott tartózkodó személyek kulccsal nem rendelkeztek. A lakásban tartózkodó személy elmondta, hogy a bejutást a hátsó ajtón tudják megoldani.

A rendőrségi adatszolgáltatás szerint a panaszos a helyszínen nem közölt olyan információt, amely rongálásra vagy károkozásra utalt volna, ilyen körülményt a rendőrök pedig nem észleltek.

Miután megállapításra került, hogy sem szabálysértés, sem bűncselekmény nem valósult meg, az intézkedő rendőrök az – Rtv. 24. §-ának (1) bekezdése alapján – tájékoztatták a panaszost, hogy a felmerülő probléma polgári peres útra tartozik. Közölték a panaszossal, hogy a problémájával bírósághoz fordulhat, és majd jogerős bírósági döntést követően lesz lehetősége arra, hogy rendőrség közreműködését vegye igénybe az ott tartózkodók eltávolítása érdekében. A rendelkezésre álló rendőri jelentések szerint a panaszos a tájékoztatást látszólag nem értette meg, katonai ügyészséggel fenyegetőzött, valamint feljegyezte az intézkedő rendőrök jelvénytábláját.

A vizsgálat megállapításai

A rendelkezésre álló információk alapján tisztázott tényállás alapján megállapítható, hogy mindegyik panasszal érintett esetben a rendőrök – figyelemmel az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdésére, 11. §-ának (1) bekezdésére, 13. §-ának (1) és (2) bekezdésére, valamint 24. §-ának (1) és (2) bekezdésére – a körülményeket a bejelentésekben foglaltak alapján, valamint a Módszertani Útmutatónak megfelelően megvizsgálták (az érintett személyek személyazonosságának megállapítására, és az ott tartózkodásuk körülményeire is kiterjedően), és az intézkedéseket – mivel szabálysértést vagy bűncselekményt nem észleltek – a birtokvédelem terén rendelkezésre álló jogérvényesítési lehetőségekre kiterjedő, szükséges tájékoztatás megadásával zárták. *Ennek megfelelően úgy foglaltam állást, hogy a panaszos által sérelmezettek tekintetében visszásság nem történt.*

Itt fontos megjegyezni, hogy mindez nem jelenti azt, hogy az érintett személyek jogszerűen tartózkodtak az érintett ingatlanban. Mindez csupán annyit jelent, hogy konkrét ügyben nem merült fel sem szabálysértés, sem pedig bűncselekmény további intézkedési kötelezettséget keletkeztető gyanúja. Felhívom a figyelmet, hogy a rendőrség magánérdekek védelme érdekében való beavatkozási lehetősége *ultima ratio* jellegű, azaz kizárólag olyan esetekben kerülhet rá sor „ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége megghiúsulna vagy számottevően megnehezülne” [Rtv. 24. § (2) bekezdés]. A rendelkezésre álló információk alapján ilyen körülmény nem merült fel. Konkrét ügy vonatkozásában hangsúlyozandó, hogy a rendőrségnek nem feladata bérleti, illetve lakáshasználati jogviták tárgyában döntést hozni, illetve azzal összefüggő, jogos vagy jogosnak vélt követeléseknek érvényt szerezni.

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajbt. 2. § (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzöm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a jelentést, illetve a (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kilététől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajbt. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos